

Defensie Cyber Strategie

Investeren in digitale slagkracht voor Nederland

PvIB, 15 januari 2019

Prijs voor scriptie over afschrikking cyberwapens

13 oktober 2017 | 15:47

- UL, Talen & Culturen van Latijns Amerika 2004
- NLDA, Military Strategic Studies, 2017
- BZK & Defensie

Hugo Vijver ontving vandaag de KVBK-prijs (Koninklijke Vereniging ter Beoefening van de Krijgswetenschap) voor de beste masterscriptie. Vijver onderzocht voor zijn master Military Strategic Studies de vraag of de offensieve capaciteit van het Defensie Cyber Commando ook de strategische functie van afschrikking ondersteunt.

KVBK-vice-voorzitter commodore professor Frans Osinga: "Op heldere wijze bepaalde Vijver de

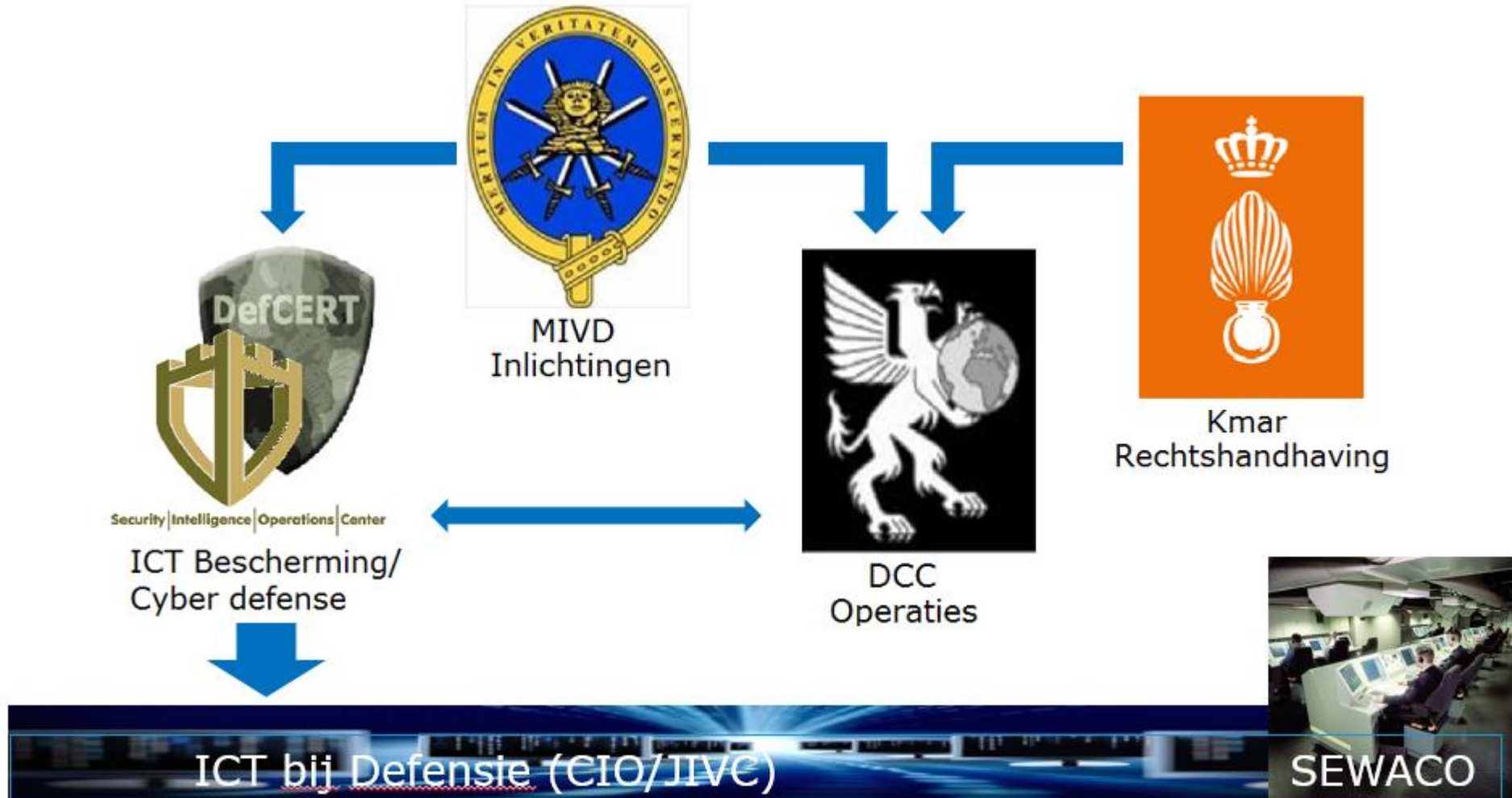
kenmerken van cyberwapens en stelde vast dat onder condities wapens voor afschrikking kunnen worden ingezet. Uiteraard moet Nederland over cybercapaciteiten beschikken. Daarboven moet een strategie bestaan die voorschrijft hoe en waarom deze capaciteiten aan te wenden. Ook die moet bekend zijn, zodat de potentiële dreiging met de inzet van cyberwapens geloofwaardig is én herleidbaar naar Nederland. Bovenal moet Nederland de politieke en publieke wil hebben om cyberwapens in te zetten."

Vijver werkt aan de portefeuille cyber security bij de Hoofddirectie Beleid en kan dus helpen om de uitkomst van dit onderzoek vorm te geven. De prijsuitreiking vond plaats tijdens de diploma-uitreiking van de in 2013 gestarte masteropleiding Military Strategic Studies op het Kasteel in Breda. Secretaris-generaal Wim Geerts overhandigde 25 afgestudeerden hun diploma: 12 civiele studenten en 13 militairen/burgermedewerker van Defensie.

Hoe het begon: AIV rapport

- Digitale oorlogvoering, spionage, terrorisme, activisme, criminaliteit. Definiëring nodig om vermenging te voorkomen (maar wel samenhang).
- Tijdens militaire operaties kunnen digitale aanvallen worden ingezet.
- NAVO-artikel 5 kan betrekking hebben op digitale aanval.
- Maatregelen tegen digitale agressie uitsluitend rechtmatig indien de herkomst en bron van de aanval voldoende duidelijk is.

'Cyber' bij Defensie

...en toen

- 2014: Navo beschouwt cyber aanval als potentiële gewapende aanval (art. 5)
- 2016: Navo-top Warschau: cyber is operationeel domein
- Verslechterende internationale veiligheidscontext:
  - statelijke actoren grootste bedreiging
  - meer landen investeren in (militaire) offensieve digitale capaciteiten
  - digitale spionage (politiek, militair, economisch) en sabotage aan de orde van de dag
  - beïnvloeding democratische processen
  - Nederlandse ministeries en (defensie-)industrie herhaaldelijk doelwit
  - goed ontwikkelde ICT-infrastructuur van Nederland misbruikt voor aanvallen op derde landen

Defensie Cyber Strategie 2018

- Regeerakkoord
- Hoofdpunten strategie:
  - Rol Defensie nationaal – vitale infrastructuur
  - Internationaal: inzet krijgsmacht, ook digitaal
  - Afschrikking = attributie + offensieve capaciteiten + politieke wil

jn, zegt

Hij stu-

sie Aca-

kking'.

„draait

offen-

hzelf is

or niets

n of de

gebied

n meer

bestaat

”

Goede
afschrikking
draait om
zichtbare,
geloofwaardige
en offensieve
capaciteit

Hugo Vijver

Defensieambtenaar

hepen vo

tale dijke

en de rep

Mede

het DCC

trekken.

tuur van

trekkelijk

vantie bij

'Normale

Veel DCC

ren. Ze k

bovengen

zoals een

bibliothee

piloot die

moest vlie

Attributie

Persconferentie

Ongerebruikt / For Official Use Only

Director, Netherlands Defence Intelligence and Security Service (NLD DIS) Major General (R) Hartmann

Minister of Defence of the Netherlands Ank Bijleveld-Schouten

Vragen?

